

2010

Nº 251010

ОКТОБАР - НОВЕМБАР 2010

ИЗЛОЖБА

СУСРЕТ СА МЕКСИКОМ

ПОВОДОМ
200 ГОДИНА НЕЗАВИСНОСТИ МЕКСИКА
И
100 ГОДИНА ОД ИЗБИЈАЊА МЕКСИЧКЕ
РЕВОЛУЦИЈЕ

Универзитетска библиотека "Светозар Марковић"

Булевар краља Александра 71

11000 - Београд, Србија

**Универзитетска библиотека
“Светозар Марковић”**

**Наташа Васиљевић
Драгана Михаиловић**

СУСПРЕТ СА МЕКСИКОМ

* *

**Изложба поводом 200 година независности Мексика
и 100 година од избијања Мексичке револуције**

Београд, 2010.

*

Прослава 200 година независности и 100 година револуције је изванредна прилика за организацију разноликих едукативних, уметничких и културних програма који прослављају домете мексичке историје и културе. Различити видови обележавања ових годишњица нису инспирисани само богатом историјом Мексика, већ су окренути и ка његовој садашњости и будућности.

Док Мексиканце ова годишњица подсећа на њихову борбу за независност и чињеницу да су били актери прве револуције у XX веку, обележавање јубилеја на другим меридијанима представља несвакидашњу прилику за сусрет са мексичком историјом, културом, уметношћу. То је и леп повод за упознавање са савременим Мексиком, његовим биолошким и друштвеним диверзитетом, атрактивним туристичким дестинацијама, перспективном економијом.

La celebración de 200 años de independencia de México y 100 años de revolución mexicana es una extraordinaria oportunidad para la organización de diferentes programas educativos, artísticos y culturales que celebran las cimas de la cultura e historia mexicanas. Las diferentes maneras de la celebración del centenario y bicentenario no sólo son inspirados por el rico pasado de México, sino también tienen su mirada puesta en el presente y futuro del país.

Mientras que a los mexicanos esta celebración los hace recordar principalmente a su lucha por la independencia y el hecho de ser protagonistas de la primera gran revolución del siglo XX, en otras partes del mundo es una oportunidad para el encuentro con la historia, cultura, el arte de México. El México contemporáneo con su diversidad biológica y social, sus atractivos turísticos y su gran potencial económico bien lo merecen.

Универзитетска библиотека «Светозар Марковић» има велику част и задовољство да се укључи у прославу 200 година независности Мексика и 100 година Мексичке револуције. Овај јубилеј пружа јединствену прилику да библиотека прикаже велико богатство својих фондова излагањем публикација које осветљавају Мексико из различитих углава.

Амбасада Мексика у Београду пружила је несебичну помоћ у организовању ове изложбе и омогућила да Уметнички центар Универзитетске библиотеке буде домаћин изложбе фотографија из фонда Амбасаде.

La Biblioteca Universitaria de Belgrado tuvo el gran honor y placer de tomar parte en los festejos de de 200 años de independencia de México y 100 años de revolución mexicana. Es una oportunidad de demostrar la riqueza de sus fondos con la exhibición de publicaciones que dan luz a diferentes aspectos de México.

La Embajada de México ha ayudado enormemente la organización de esta exhibición, y ha hecho posible que al Centro artístico de la Biblioteca universitaria llegue la exposición de fotografías de los fondos de la Embajada.

ХРОНОЛОГИЈА ПОКРЕТА ЗА НЕЗАВИСНОСТ МЕКСИКА

1808

Абдикација краљева Шпаније Карлоса IV и Фернанда VII. Долази до различитих тумачења о томе да ли вицекраљ треба да влада у име заточеног шпанског краља или власт треба вратити народу.

Завереници на челу са Габријелом Јермом затварају вицекраља Итуригараја и поборнике идеје о независности као што су Франсиско Примо де Вердад и Хуан Франсиско Аскарате.

1810

Оружани устанак под вођством Мигела Идалга избија 16. септембра. У Атотонилку Идалго истиче заставу са Богородицом од Гвадалупеа која ће постати знамење покрета за независност.

Идалго заузима Гуадалахару, где доноси декрет о укидању ропства.

1811

Игнасио Аљенде преузима војно вођство од Идалга после пораза у Пуенте де Калдерону. Захваљујући издаји шпанска војска успева током марта да зароби главне вође покрета – Идалга, Аљендеа, Алдаму, Хименеса. Сви су погубљени стрељањем, али побуна не јењава захваљујући пре свега ангажману Хосеа Марије Морелоса.

1812

После опсаде Куаутле, Морелос постаје Генералкапетан. Снаге које су предводили Морелос, Николас Браво, Маријано Матаморос и Гвадалупе Викторија успевају да заузму Уахаку.

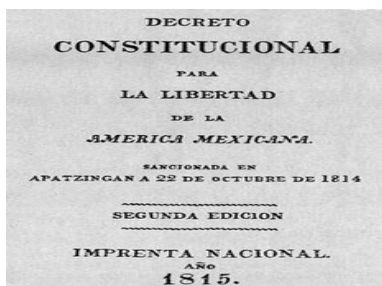
1813

На Конгресу у Чилпансингу усвојен Програм нације (*Sentimientos de la nación*), у коме се прокламују независност, државни суверенитет, једнакост пред законом, подела власти, укидање ропства и проглашава празником 16. септембар, дан када је започео рат за независност под вођством Мигела Идалга.

1814

У Апацингану усвојена Декларација о суверености и независности (*Decreto constitucional para la libertad de la América mexicana*). Овом декларацијом се између осталог одређују државна религија, области деловања законодавне, извршне и судске власти, подела државе на провинције.

1815 - 1816

Морелос је ухваћен и погубљен у Сан Крестобал Екатепеку.

Прелази се на герилски начин ратовања у коме око 20.000 побуњеника расутих по целој територији Мексика организују различите врсте отпора. Нови вицекраљ Хуан Руис де Аподака побуњеницима омогућава да буду помиловани уколико признају

његову власт.

1817 – 1820

Експедиција Шпанца Франсиска Хавијера Мине који у Сото ла Марини оснива штампарију и организује покрет отпора који после почетних успеха бива угушен, а Мина стрељан.

Део побуњеника прихвата помиловања, а део наставља са борбама упркос честим поразима, будући да је поновно успоставивши апсолутистичку власт у Шпанији краљ Фернандо VII послао значајне снаге у Америку.

1821

Током десет претходних година шестина укупног становништва Нове Шпаније изгубила је живот у сукобима, а трошкови рата су били погубни за обе зараћене стране. Недостатак радне снаге непосредно је угрозио привреду а посредно све

сегменте друштва. Либералне тенденције присутне у Шпанији условиле су да се велики земљопоседници осете посредно угроженима и подрже борбу за независност.

Услед овакве ситуације 24. фебруара 1821. Агустин де Итурбиде, шпански генерал и вођа побуњеника Висенте Гереро објављују политички проглас План де Игуала у коме се гарантују независност, католицизам као државна религија и једнакост свих припадника друштва. Оснива се нова војска, *Ejército Trigarante*, на чијем је челу Агустин де Итурбиде.

Последњим оружаним сукобом сматра се сукоб у Аскапоцалку 19. августа, а већ 24. августа потписани су Споразуми из Кордобе којима је Новој Шпанији гарантована независност.

MÉXICO
2010

Bicentenario Centenario
Independencia Revolución

ХРОНОЛОГИЈА МЕКСИЧКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

1910

Иако је две године раније после скоро 30 година владавине председник Порфирио Дијас најављивао повлачење из политике, био је један од два главна кандидата за председника. У јуну је ухапшен други кандидат, Франсиско Мадеро, а његове присталице су изложене свим врстама притисака. На изборима убедљиво побеђује Дијас, а Мадеро из затвора бежи у САД где доноси План Сан Луис Потоси, којим позива Мексиканце на оружани устанак против Дијасове диктатуре.

1911

Франсиско Мадеро прелази границу да би био на челу револуционарног покрета. Револуцији се придружују Емилиано Запата (Виља де Ајала, Морелос), Паскуал Ороско и Панчо Виља. Мадеро тријумфално улази у Мексико и побеђује на новим изборима. Већ у новембру Емилијано Запата у документу *План из Ајале* оптужује Мадера да је издао сопствена обећања и по први пут се аграрна реформа оцењује као кључни елемент револуције.

1913

Побуна против Мадера кулминира убиством председника и потпредседника. Власт преузима Викторијано Уерта. Венустиано Каранса оснива конституционалистичку војску.

1914

Каранса улази у Мексико, док Уерта бежи из земље. Пошто не спроводи земљишну реформу, трупе Виље и Запате који су контролисали већи део територије, настављају са побуном и крајем године улазе у Мексико.

1915-1916

Каранса доноси аграрни закон, јача своју војску и успева да порази побуњенике. Сазван је Уставотворни конгрес у Керетару који се усаглашава око новог Устава.

1917

Усвајање Устава 5. фебруара означава званичан крај Мексичке револуције.

ПОГЛЕД КА МЕКСИКУ

Назив, положај, територија, уређење

Пуни назив државе је Сједињене државе Мексика, *Estados Unidos Mexicanos*. Састављена је од тридесет две федералне јединице, а седиште управе је федерални дистрикт Мексико. Само име Мексико користи се тек од шеснаестог века и то за означавање становника Мексика-Теночтитлана. Током колонијалног периода ова област је називана Нова Шпанија, да би се коришћење имена Мексико наметнуло у време борбе за независност. Значење имена предмет је дискусија: док по некима Мексико на науатлу значи *пупак месеца*, по другима је у питању топоним који означава *место Мешитлија*, то јест Уицилопочтлија, бога Сунца и рата и заштитника Теночтитлана.

Мексико заузима јужни део северне Америке и спаја обале два океана, Атлантика и Пацифика. Простире се на скоро два милиона квадратних километара и петнаеста је држава на свету по својој површини, а уједно је са својих 107 милиона становника највећа држава чији је званични језик шпански. Од 4.300 километара граница, више од три четвртине дели са Сједињеним америчким државама.

Два планинска ланца, Сиера Мадре Ориентал и Сиера Мадре Оксидентал, наставак Стеновитих планина, ограничавају централну мексичку висораван чија је просечна висина 1200 метара изнад нивоа мора. Ова централна висораван се са јужне стране граничи са вулканском осом која припада

Ватреном појасу Пацифика, на којој се налазе врх Орисаба (познат и као Ситлалтепетл, који је са 5.610 m највиши врх Мексика), Попокатепетл и Истасиуатл. Обалске зоне су много шире на Атлантику него на Пацифику. Полуострво Јукатан са територијом од око 145 хиљада квадратних километара на којој се налазе археолошки локалитети који говоре о величини и значају цивилизације Маја, летовалишта и низ очуваних колонијалних градова, једна је од омиљених дестинација туриста из целог света. Средишња зона има претежно умерену климу, али постоје и велике пустиње на северу и прашуме на југу. Мексико је једна од дванаест мегадиверзитетних држава на свету и процењује се да са својих две стотине хиљада различитих врста јесте дом за 10-12% свих врста које постоје на Земљи. Мексичко законодавство заштитило је око две и по хиљаде врста и око 170.000 квадратних километара (између осталог, 64 национална парка, 4 споменика природе, 17 природних резервата) и оснивач је међународне организације *Like-Minded Megadiverse Countries*.

Становништво Мексика је у просеку врло младо: по подацима из 2003. је имало просечну старост од 22 године. Највећи градови су Мексико који са предграђима има преко 20 милиона становника, Гуадалахара са преко четири и Монтереј са преко три милиона становника. Преко милион становника имају још Пуебла, Толука, Тихуана, Леон, Сиудад Хуарес, Тореон, Сан Луис де Потоси и Керетаро.

Историја, традиција

Латиноамеричка историја не почиње европским открићем Америке. Наслеђе прехиспанских народа дубоко је усађено у новостворени етницитет због укрштања више различитих цивилизација, раса, култура.

Теламонес у Тули

У области централне висоравни прве форме културе везују се за народ Олмека и њихову религију. Нешто касније се јавља култура Толтека, чији златни период траје од десетог до дванаестог века: то је доба изградње Теотиуакана и ширења језика науатл. Толтеке потискује надирање Астека који са севера долазе почетком XIII века. Златно доба Астека је XV

век, период када зону језика науатл проширују до територија којима владају Маје и изграђују најпознатије споменике своје културе. Паралелно, они синтетизују митолошке елементе различитог порекла, интерпретирајући их на начин карактеристичан за прехиспанску цивилизацију Мексика: свет је поприште сталних окрутних борби међу боговима.

Народи Маја су етничке групе које су од 1500 године пре нове ере до X века нове ере насељавале пределе данашњих мексичких држава Чијапас, Табаско, Кампеће и цело полуострво Јукатан, као и Гватемалу, Хондурас и Белисе. Њихова материјална и духовна култура може се мерити са најпознатијим античким цивилизацијама. Историја Маја дели се на три епохе: преткласичну, класичну (златну) и посткласичну.

Паленке, Јукатан

Прва је најдужа и обухвата период до 317 године н.е. Класични период траје до 889 године, то јест до појаве Толтека, освајача са севера, чија се култура у почетку успешно преплиће са културом Маја, да би касније дошло до декаденције обе. Најпознатији споменици културе Маја су религиозни центри градова Паленке, Чичен-Ица и Ушмал.

Заједнички именитељ свих латиноамеричких народа у доба освајања Америке су крајње сурово освајање, интеграција освајача и аутохтоног становништва, борба за слободу, трагање за сопственим местом у савременом свету уз баласт великих друштвених проблема насталих због несклада између економске (не)моћи и геополитичког окружења.

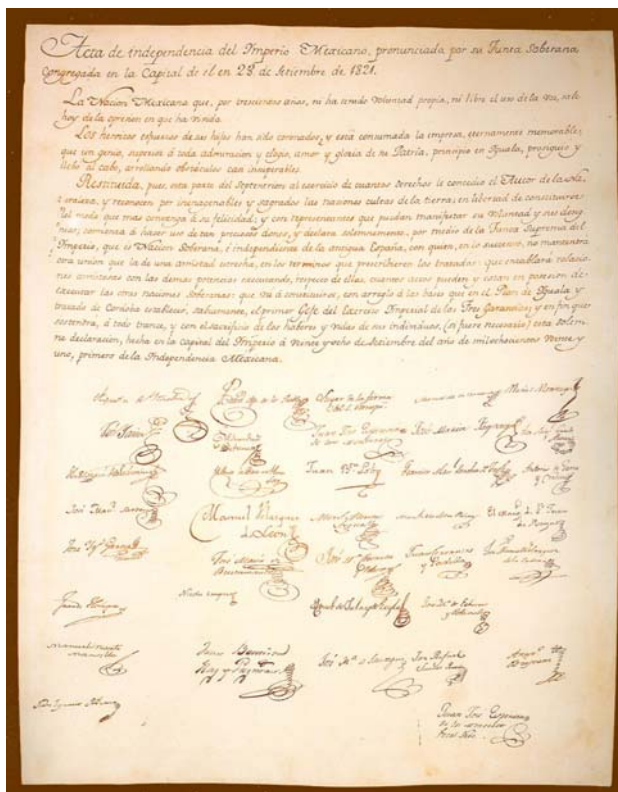
Освајање Мексика обележено је тиме да освајачи и домороци нису формирали компактне стране, већ су се сукоби одвијали и међу једнима, и међу другима, а све време су се склапали најнеобичнији савези. Поход је предводио Ернан Кортес, који се са пет стотина војника и стотину морнара искрцао на обалу Мексика и основао Веракрус. Био је то човек који је спалио бродове којима је експедиција дошла

у Мексико, који је увек покушавао да и најљуће непријатеље претвори у савезнике, који је користио прилике које су му се пружале – да научи језик староседелаца, да користећи индијанску легенду о белим боговима покори моћно Моктесумино царство Астека, да оне који су дошли да га смене обећањима и поклонима приволи да му се придруже.

Територија данашњег Мексика проглашена је за Вицекраљевство Нове Шпаније. После првог таласа колонизатора који су тежили покоравању, пљачкању и успостављању нове власти, следи други талас који обележава процес покрштавања. Три века колонијалне управе карактеришу слабо мешање раса, доминација рођених Шпанаца у односу на белце рођене у Америци, велики утицај и економска моћ Цркве, развој привреде, посебно рударства и међународне трговине.

Реформе током осамнаестог века доводе до нове врсте управе, бољег друштвеног статуса аутохтоног становништва (али посредно и до лошијег економског, будући да су почели плаћати порезе), смањења привилегија Цркве која је постала најбогатији и најмоћнији сегмент друштва, монопола Шпаније у области трговине и законског онемогућавања да креолци обављају јавне функције (уз изговор да су слабије образовани и да не познају света).

Главни унутрашњи фактори који су довели до покрета за независност су неравноправност становништва и трговинска ограничења, а најзначајнији спољни утицај извршили су Просветитељство, декаденција Шпанског царства, независност САД и Француска револуција.

Период од 1810. до 1821. обележен је борбом Мексика за независност, која је окончана Декларацијом о независности.

Агустин де Итурбиде проглашен је за цара Мексика 1822, али већ наредне године је принуђен да абдицира и емигрира. Први Устав Сједињених држава Мексика доноси се 1824, када се одржавају и први избори на којима је за председника изабран Гуадалупе Викторија. Антонио Лопес де Санта Ана је фигура која је обележила првих двадесет година независности Мексика. Приликом сваке кризе сам се повлачио са власти и враћао по завршетку исте. Средином деветнаестог века Мексико губи више од половине

своје територије сецесијом северних држава које улазе у састав САД. Нови Устав либералне оријентације доноси се 1858, али реформистички ратови финансијски исцрпљују земљу због чега се обуставља исплата спољног дуга 1861. После војне интервенције на чело државе је постављен Максимилијан Хабзбуршки 1863. године, који на власти остаје четири године. На чело поново успостављене републике долази Бенито Хуарес, а после његове смрти Лердо де Техада.

Период од 1876 до револуције је назван Порфиријат по председнику Порфирију Дијасу и карактерише га укрупњавање поседа и доношење законске регулативе која је олакшавала страна улагања. Владајућа класа претворила се у заговорника спољних интереса, сасвим супротних од државних: страни инвеститори били су незаинтересовани за модернизацију земље. Као главни узрок револуције можемо идентификовати постојање огромних хацијенди у власништву малог броја земљопоседника или цркве које нису обрађиване тако да дају оптималне приносе. У репресивном друштву Дијасовог доба оснива се низ радничких и сељачких удружења, од којих је посебно значајна Либерална партија Рикарда Магона чији је програм захтевао забрану реизбора председника, ограничење власти цркве и национализацију њених имања, као и поделу великопоседничких имања.

Новембра 1910. на северу земље одреди Панча Виље и Паскуала Ороскоа започињу оружану борбу против диктатуре, док на југу Мексика Емилијано Сапата предводи сељаке који бране новостечене поседе. Крај револуције обележило је доношење Устава којим се гарантују неприкосновеност личне својине, одвајање цркве од државе, право на

синдикално организовање, те дефинишу услови под којима странци могу користити национална богатства, као и умерена аграрна реформа. Најистакнутије вође револуције које нису прихватиле компромис свој живот завршиће трагично: 1919. убијен је Емилијано Сапата, а неколико година после потпуног повлачења из политичког живота, 1923. и Панчо Виља.

Митови, религија

Проучавање религије давно ишчезлих цивилизација суочава се са низом тешкоћа због недостатка писаних извора, па је то случај и са прехиспанским религијама. Најстарија позната религија на територији Мексика јесте религија Олмека, политеизам који негује култ природних сила превасходно везаних за пољопривреду. Централна фигура олмечке религије је јагуар - бог кише, представник изабраних људи који поседују натприродна својства и отелотворење стваралачке енергије.

Бог Ноћног неба, Тескатлипока (који сјаји у црном огледалу) врховни је бог астечког пантеона. Често се идентификује са тамом али никад са злом и приказује се понекад у облику јагуара.

Тескалипотле

Корене мексичке религије у прехиспанско доба треба тражити у заједничкој многобожачкој религији Толтека, Олмека и Чичимека. Древни богови који су преживели готово неизмењени и постали универзални мексички богови су: *Шиутекутли* - бог Ватре; *Кецалкоатл* - бели бог спаситељ, чији је симбол звезда Даница, а доносилац је знања и светлости; *Тлалок* - бог Земље, пшенице и вина, дакле божанство обиља. Најважнију улогу у верском животу имао је *Уицилопочтли* - бог Сунца и рата и *Тонатиух* - бог кретања Сунца: Сунцу су се приносиле људске жртве, због њега су вођени непрекидни ратови.

Кецалкоатл

Кецалкоатл или *Перната Змија* био је бог и митски херој. У митовима он је често описиван као божански вођа Толтека из Толана, који су након протеривања путовали на југ и исток у потрази за новим градовима и краљевствима. Припадници различитих мезоамеричких култура, као што су Маја/Киче и Запотечи, тврдили су да су једини прави потомци Кецалкоатла, а тиме и митских Толтека. Божанство Пернате Змије било је важно у уметности и религији у већини земаља Средње Америке готово 2000 година, од прекласичне ере до времена шпанских колонизатора. Он је бог-просветитељ који је ширио културу и науку. Када су се појавили шпански освајачи на челу са Ернаном Кортесом, већина Астека у освајачу је препознала *Кецалкоатла* – белог бога са брадом.

Већина средњаомеричких веровања укључује циклусе светова. Обично је наше, тренутно време сматрано као пети свет, док су претходна четири уништили пожари и поплаве. Кецалкоатл је наводно отишао у Мицтлан, подземни свет, и тамо створио људску врсту петог света од костију претходних раса, користећи своју крв како би испунио кости животом.

Према једној астечкој причи, *Кецалкоатла* је завела *Тескатлипока* тако што га је напила и навела да проведе ноћ са свећеницом која је била у целибату, а он се након тога сам покајнички спалио до смрти, а његово срце постало је јутарња звезда.

У астечкој и толтечкој митологији, *Ксолотл* ("Животиња", "Господар Вечерње звезде", "Господар Подземља") био је бог муње и

психопомп (водич душа) - водио је мртве на њихово путовање у Мицтлан, загробни живот. *Ксолотл* је такође био и бог ватре и несреће. Био је брат близанац Кеалкоатлов (а обојица синови девице *Коатликуе*) и чувао је сунце док је ноћу пролазило кроз подземље. Такође је на свијет довео и четврту

Ксолотл

људску врсту и ватру из подземља. *Ксолотл* је приказиван као људски костур с псећом главом - "холотл" на астечком језику Науатл значи "пас" или чудовиште с изокренутим стопалима.

Један од најпознатијих митова Средње Америке јесте *Мит о Пет Сунца*. Он описује пет периода у животу људске расе: *Прво Сунце*, *Оцелот*, означава време када је Земља била у Тами, и људи живели инстинктивно, без разума и интелигенције. Тако неспособне за живот, све су их појеле дивље мачке оцелоти. *Друго Сунце*, *Сунце Ваздуха*, било је доба ваздушних интелигенција и прозирних бића. Та бића била су присутна како би људе подучила законима који владају Универзумом, али пошто људи ништа нису хтели да слушају сем својих себичних, приземних жеља, богови су их све претворили у мајмуне. *Треће Сунце* било је *Сунце Ватре*. Људи су игнорисали постојање Богова и кренули стазом насиља и глупости, па је цео свет уништен ватром, изузев птица које су биле на небу, на сигурном. *Четврто Сунце* било је *Сунце Воде*. Новостворени људи били су још гори од претходних, још тврдоглавији и зли, па је свет нестао у огромном Потопу, који је послао бог *Тлалок*.

Пето Сунце је ово наше, данашње. Календар предвиђа да ће раса људи која ће живети под петим Сунцем бити најгора од свих, али ће имати прилику да ослушне глас Богова и скрене са стазе зла, насиља, злочина, лажи, преваре и уништавања планете. По мајанском календару, крај Петог Сунца наступа 2012. године.

Иако је Мексико земља која има стриктно одвојену државу од религије будући да су Уставом из 1917 строго разграничене њихове компетенције, у питању је земља са скоро 89% католичког становништва. Због тога су Божић и Ускрс национални празници. Занимљиво је да свештеници дуго нису имали право гласа и да се ни сада не смеју кандидовати за јавне функције. У апсолутним бројевима, Мексико је друга земља по броју католика, одмах после Бразила.

Култура, уметност и архитектура

Као и у другим латиноамеричким државама, култура је настала као резултат процеса који укључује насилно наметање обичаја освајача, размену мишљења, асимилацију елемената из других култура, њихову реинтерпретацију, као и реинтерпретацију сопствене културне прошлости. У доба стицања независности није постојао национални идентитет, будући да су везе између различитих области биле слабе и комуникација недовољна, а обичаји бројни и сасвим различити. Национални идентитет као појам јавља се у доба мексичке револуције. Мексички филозоф Хосе Васконселос Калдерон дефинисао је Мексико као реторту у којој се налазе све расе, а измешана раса јесте она која спаја све најбоље од сваке. Стереотипи су ипак опстали: чаро - мексички каубој са сомбрером, маријачи, харабе, моле, текила, мачизам... Данас се инсистира на диверзитету који више није мана већ врлина нације.

Музеј Сикеирос, Мексико Д.Ф.

Најспецифичнија уметничка форма Мексика у двадесетом веку био је мурализам, а запажени су у интернационалним оквирима били и оригинална мексичка скулптура и архитектонски стил настао на вековној традицији укрштеној са западним утицајима.

Ороско: Осписио Кабанас, Гуадалахара

Три основна услова су била кључна у ренесанси мексичког сликарства двадесетог века са мурализмом као најистакнутијим делом: изузетна традиција, социополитички услови настали услед револуције и постојање снажних уметничких личности. Крајем деветнаестог века Европа је својим академским формама одређивала укусе и правце, а типичне националне теме, специфични пејзажи Мексика, сеоско становништво са својим традицијама и народна уметност незаслужено су били у запећку.

Успон муралног сликарства после револуције реализован је кроз монументалне форме на објектима јавног типа, којима је у први план стављена историја земље уз коришћење симбола и метафора драматичне лепоте. Хиљаде квадратних метара осликаних зидних површина простиру се по мексичкој територији. Преко три стотине сликара ангажованих од стране државног или приватног сектора, користећи велики број техника, дало је допринос националном културном благу.

Мурализам као покрет везан за мексичке просторе, објединио је миленијумску традицију, социолошко политичке услове, рад талентованих сликара, утицао је на светске уметничке токове и заузео важно место у културној баштини човечанства. Великани мурализма међусобно различити, са личним препознатљивим изразом третирали су заједничке суштинске теме свога народа и поднебља, а најзначајнији међу њима свакако су Дијего Ривера (1886-1957), Хосе Клементе Ороско (1893-1949) и Алфаро Сикеирос (1896-1974).

Дијего Ривера: Човек на раскрсници

Практично све прехиспанске цивилизације оставиле су материјалне доказе о неговању религиозних скулптура. Њихов је утицај велики и током потоњих периода. Најзначајнији представници мексичке скулптуре у двадесетом веку су Хуан Сориано, Хосе Луис Куевас, Енрике Карбахал Себастијан, Леонора Карингтон.

Енрике Карбахал Гонсалес (Себастијан) : Лимун

Централна универзитетска библиотека Аутономног националног универзитета у Мексику

који је направио својим пријатељима Дијегу Ривери и Фриди Кало, са симболичним мостом који спаја две куће. Поред тога остаће упамћен и као аутор мурала од четири хиљаде квадратних метара на централној

Хуан О'Горман под утицајем Ле Корбизијеа уводи функционализам, а под утицајем Френка Лојда Рајта органску архитектуру. Његова дуга професура у Националном политехничком институту изнедрила је читаву плејаду архитеката. Он сам је аутор бројних објеката, међу којима је можда најпознатији један сасвим скромних димензија – студио

универзитетској библиотеци Националног аутономног универзитета. Овај мурал начињен је од неколико милиона камених делова који су сакупљени са свих страна Мексика. Северна страна представља прехиспанску, јужна колонијалну прошлост; источна савремени свет, а западна универзитет и савремени Мексико. Луис Бараган једини је Мексиканац који је освојио Награду Прицкер (1980) и сматра се најутицајнијим мексичким архитектом на интернационалном нивоу иако никада није радио ван Мексика. Био је изузетно успешан као архитекта, али и као пејзажиста и урбаниста. Разнородне утицаје спајао је у духу традиционалне мексичке естетике, додајуће живе боје, контрасте у текстурама и дајући акценте инспирисане природом. Његову кућу-атеље Унеско је прогласио делом светске културне баштине 2004. године.

Данашња архитектура прати трендове глобалног тржишта, при чему се још увек могу наћи оригинални елементи. У моди је рециклирање старих индустријских постројења и њихово коришћење за различите намене, као и екосолитери који користе најновија технолошка достигнућа.

Књижевност, филм, музика

Еписко-религиозну поезију старих цивилизација одликују теме стварања света, борбе међу боговима, стварање човека, подвизи јунака и ратника. Она је обојена радикалним осећањима ограничености и пролазности које је исказано у болном мирењу са чињеницом да на овом свету људи постоје само зато да би се дивили боговима. Најзначајнији део старе књижевности код Астека представља еписко-религиозна и лирска поезија која је уско везана за музичку и плесачку интерпретацију. Карактеришу је паралелизам, постојање рефрена, стално понављање израза, езотерична позадина и двострука значења. Уметност Маја, који су насељавали мексичко полуострво Јукатан и Средњу Америку, појављује се знатно пре астечке. За разлику од света науатл, нема језичке хомогености, већ се текстови писани пиктографским писмом различито читају у различитим областима. Најзначајнији део старе књижевности Маја јесте проза, *Чилам Балам*, текстови историјског карактера настали у различитим градовима, од којих је најпознатији онај из Чумајела и *Попол Вух*, књига старих легенди племена Киче.

Значајно прожимање старих култура и европских утицаја, током колонијалног периода најочигледније је на примеру позоришта које од прехиспанског преузима коришћење природних сценарија, игру и песму као незаобилазан део сваког сценског приказа и обилато коришћење алегорије. У почетку доминирају путописна и историографска дела, док се у периоду барока негују све књижевне врсте и родови.

Мексико је постојбина најистакнутијег представника хиспаноамеричке барокне књижевности, Сор Хуане Инес де ла Крус (1651-1695), по некимa родоначелнице феминизма. Хуана де Асбаје није имала прилику да стекне формално образовање, па са деветнаест година доноси одлуку да оде у манастир као једино место на коме може задовољити сопствену интелектуалну знатижељу. Бавила се теологијом, књижевношћу, историјом, музиком и науком, одржавала преписку са уметницима и интелектуалцима свога доба стално се суочавајући са жестокиm оптужбама црквених власти. Октавио Паз је у свом чувеном есеју *Сор Хуана Инес де ла Крус или Замке вере* детаљно анализирао њен

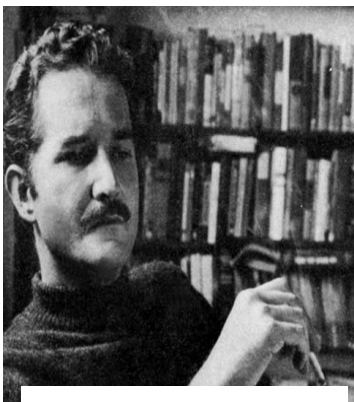
живот и дело.

Као што је Сор Хуана била најзначајнији представник колонијалне књижевности свога доба, период стицања независности обележио је још један мексички аутор, први озбиљан хиспаноамерички прозни писац, Хосе Хоакин Фернандес де Лисарди (1776-1827). Иако његови романи настају на традицији шпанског барокног пикареског романа, они су писани у духу просветитељства. Лисарди је овековечио различите сленгове с почетка XX века. Значајни су и његови описи легенди, предрасуда, табуа и веровања који пружају аутентичну слику фолклора на почетку деветнаестог века.

У оквиру првог оригиналног хиспаноамеричког правца, модернизма, Мексико је имао истакнуте представнике, међу којима су Мануел Гутијерес Нахера, Енрике Гонсалес Мартинес, Салвадор Диас Мирон и Амадо Нерво.

Мексичка револуција била је инспирација великом броју мексичких прозаиста. Међу њима се истиче пре свега Мариано Асуела са романом *Они одоздо* (1915). Критичко преиспитивање ове епске теме има исходиште у изневереним очекивањима народа, при чему је суштинска трагедија чињеница да се учесници револуције не могу избавити из њеног вихора. Мартин Луис Гусман (1887-1976) у делу *Сенка Каудиља* (1929) такође се бави тамним тоновима револуционарног и постреволуционарног периода, јаловим јунаштвом, корупцијом и неправдом.

Карлос Фуентес

Са романом *Пре олује* (1947) Агустина Јањеса отпочиње нова епоха мексичког романа, под јасним утицајем америчких и европских романописаца (пре свега Фокнера, Џојса и Кафке). Један од четири најистакнутија представника бума хиспаноамеричког романа, уз Кортасара, Маркеса и Варгас Љосу јесте Мексиканац Карлос Фуентес. Аутор преко двадесет романа међу којима су *Најпрозрачнија област*, *Смрт Артемија Круза*, *Terra nostra*, *Стари гринго*, добитник је бројних признања, као што су Награда Ромуло Гаљегос, Мексичка национална награда за књижевност, Награда Сервантес и Награда Принц од Астуриаса за књижевност. Фуентес није само један од најзначајнијих савремених хиспаноамеричких романописаца, већ и драматург, есејиста, књижевни критичар, новинар, сценариста. У својим романима преиспитује историју Мексика, однос мита и историје, индивидуалне и колективне свести, субјективног доживљаја и стварности, прошлости и садашњости.

Први мексички филм је *Председник Републике шета на коњу кроз шуму Чапултепек* (1896), а први звучни филм *Санта* (1931) снимљен је техником коју је патентирао мексички инжењер Хоселито Родригес. Врхунско доба немог филма у Мексику је период од окончања револуције до 1920, а Златно доба мексичког филма су четрдесете и педесете године прошлог века, када *Марија Канделарија* Емилија Фернандеса осваја Златну палму на фестивалу у Кану. Занимљиво је напоменути да је мексичка револуција значајно допринела развоју филма, будући да је била први значајни оружани конфликт који је био овековечен на филму. Посебно су занимљиви снимци битака Панча Виље. Начин снимања битака током мексичке револуције имао је

велики утицај на европске ауторе који ће неколико година касније имати прилике да овековече рововске борбе у Првом светском рату. Почетком тридесетих година у Мексику Ејзенштајн снима *Вива Мексико*, а иако филм није завршен имао је огроман утицај на мексичке ауторе.

Долорес дел Рио

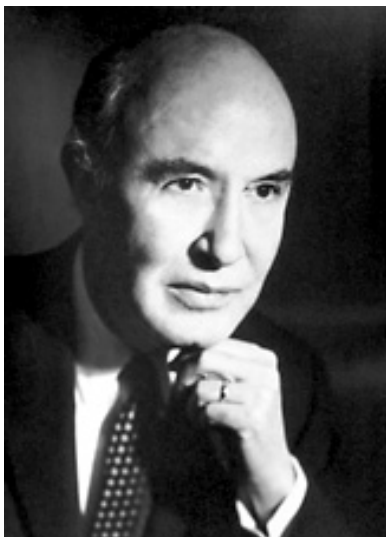
Сматрало се да је сам Ејзенштајн под великим утицајем муралиста. Велика криза мексичког филма поклапа се са развојем телевизије. Филмови престају да буду финансијски исплативи (у односу на теленовеле), све их је мање, слабије су квалитета и све ређе се приказују ван Мексика. Тек деведесетих година прошлог века мексички филмови и мексички аутори праве нови продор на глобално тржиште разноликим филмовима од филмских изданака магичног реализма попут *Као вода за чоколаду* Алфонса Арауа из 1992 до снажних критика савременог друштва као што је *Пасји живот* Александра Гонсалеса Ињаритуа из 2000.

У Мексику су присутне различите врсте оригиналне музике, од класичне до сасвим модерне. Оно што се обично сматра изворном мексичком музиком резултат је врло различитих утицаја. Постоји сасвим мало докумената о прехиспанској музици и ретки су примери сачуваних обичајних песама, али се зна да је тадашња музика била више ритмична него мелодична и сачуван је изглед неких старих инструмената. Јак утицај на поимање музике имали су обичаји колонизатора и мисионара, али и она коју су црни робови донели из Африке. Маријачи, који се обично сматрају синонимом за аутентичну мексичку музику, јесте музика западног дела Мексика – Халиска. Почетком двадесетог века, ради колорита већина ових музичара почела је да облачи костиме богатих ранчера, а свет их је упознао преко филмова Хорхеа Негретеа и Педра Инфантеа. Сон је врста музике која спаја сва три поменута утицаја, у ритму шест осмина, и са инструменталном подршком која варира од области до области. Хараве је потпури различитих песама, и постоје Тапатио, Мистеко, Тласкалтека, Мичоакано итд. Занимљиво је да је у златно доба мексичког филма средином прошлог века, Дамасо Перес Прадо компоновао *Мамбо за Аутономни национални универзитет* и *Мамбо за Политехнички институт*, који се и данас изводе у свечаним приликама у овим институцијама.

Добитници Нобелове награде

АЛФОНСО ГАРСИЈА РОБЛЕС
(1911-1991)

Добитник Нобелове награде за мир 1982

Обављао је дужност државног секретара и министра иностраних послова, био стални представник у Уједињеним нацијама и стални представник Мексика у Комитету за разоружавање, где се истакао као творац Уговора Тлателолко о Латинској Америци као зони без нуклеарног наоружања. У доба хладног рата био један од најзначајних промотера кампање за разоружање.

ОКТАВИО ПАЗ
(1914-1998)

Добитник Нобелове награде за књижевност 1990

Песник и есејиста широке културе и бујне имагинације, везан за идеале мексичке револуције, али и астечку културну баштину, класичну хиспанску поезију, француски надреализам, будистичку филозофију. Контроверзан и оспораван од стране крајње левице и крајње деснице, тежио је ослобађању уметности од свих врста стега и експериментисању на тематском и формално-језичком плану.

ХОСЕ МАРИО МОЛИНА-ПАСКЕЛ ЕНРИКЕС
(1943)

Добитник Нобелове награде за хемију 1995

Мексички хемичар који је награду добио са Холанђанином Полом Круценом и Ф. Шервудом за своју улогу у идентификацији фреона као значајног фактора опасности за озонски омотач.

Светска баштина у Мексику

Унеско је од значајна за светску баштину прогласио 27 мексичких споменика културе, 4 природне зоне и 3 обичаја.

Међу споменицима културе су :

Историјски центар Мексика и мрежа канала и острва у Сочимилку (југ престонице)

Историјски центар Уахаке и археолошка зона Монте Албана

Историјски центар Пуебле из колонијалног периода

Теотиуакан са пирамидама Сунца и Месеца и храмом посвећеним Кецалкоатлу

Прехиспанске грађевине Маја у Паленкеу (Чијапас)

Историјски центар Морелије из колонијалног периода

Град Гуанахуато са оближњим рудницима

Прехиспански град Ел Тахин у држави Веракрус

Прехиспански град Чичен Ица на Јукатану

Историјски центар Сакатекаса из колонијалног периода

**Пењинско сликарство у области
Сијера Сан Франсиско**

Град Маја Ушмал на Јукатану

**Манастири из XVI века на
обронцима Попокатепетла**

**Зона историјских споменика у
Керетару**

**Коначиште Кабањас у
Гуадалахари**

**Археолошка зона Пакиме у
Чиуауи**

**Археолошка зона Сочикалко у
Морелосу**

**Зона историјских споменика у
Тлакоталпану**

**Стари град Маја Калакмул у
Кампечеу**

Утврђени град Кампече

**Францисканске мисије у Сијера
Горди у Керетару**

Кућа атеље Луиса Барагана

**Сан Мигел ел Гранде и
Сактуаријум Христа Назаретског у
Атонотонилку**

**Засади агаве и стара индустријска
постројења за производњу текиле у
Халиску**

Камино Реал – «Пут сребра»

**Централни кампус Националног
аутономног универзитета Мексика**

**Преисторијска налазишта Јагул и
Митла**

Природна богатства од светског значаја према Унеску:

**Резерват станиште лептира
Монарха**

**Резерват за китове Ел Вискаино
у Баја Калифорнији**

**Део обале и 244 острва залива
Калифорнија**

**Резерват природе на источној
обали Јукатана Сијан Каан**

Нематеријална културна баштина од светског значаја према Унеску укључује три мексичка обичаја, од којих је свакако најпознатији Дан мртвих. Сваке године, првог и другог новембра (Дан свих светих и Дан мртвих, *El Día de Todos los Santos*, *El Día de los Muertos*) јединствена прослава се одвија широм Мексика: ова врста фестивала карневалског типа слави окупљање мртвих сродника са њиховом породицом. Ова традиција спаја прехиспанске религиозне ритуале и католичку традицију. Колико год да су смрт и весела прослава супротности, за већину Мексиканаца они се сасвим добро слажу. Овакав однос према смрти своје корене има у веровању домородачких народа Мексика да се душе мртвих враћају сваке године на један дан да посете своје живе рођаке - да једу, пију и веселе се заједно, као и када су били живи. Обичај је да се гробови украшавају покојниковом омиљеном храном и пићем, различитим украсима и личним стварима. Остали симболи овог празника су богато украшени хлеб за мртве (*pan de muerto*, колач са кафом украшен пуслицама које изгледају као да су кости), бомбоне и слаткиши у облику лобање, фигуре мртвих и мноштво папирних скелета и лобања. Цвеће и свеће, који су постављени на гробовима по народном веровању воде душе умрлих ка онима који их воле. Празник је пропраћен музиком и одзвањањем звона која се чују током целе ноћи. Смрт је, за Мексиканце који верују у континуум живота, смрти и препорода, нешто сасвим природно. Чином празновања они наглашавају да је препознају, задиркују, чак и изазивају. Смрт је део живота и она као таква представља дух Мексика и традицију која говори: Немој узети ништа у лежећем положају – чак ни смрт.

**ИЗЛОЖЕНЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ ИЗ ФОНДА УНИВЕРЗИТЕТСКЕ
БИБЛИОТЕКЕ**

Општа дела о Мексику

- 1. Adoring the saints : fiestas in Central Mexico / Yolanda Lastra, Dina Sherzer and Joel Sherzer. – Austin : University of Texas Press, 2009. – 211 str. : ilustr. ; 24 cm.
ISBN 978-0-292-70191-5 II – 90772**
- 2. Central America and Mexico / edited with commentaries by John H. Parry and Robert G. Keith. – New York : Times Books, 1984. – XIX, 584, 18 str. s tablama : ilustr. ; 32 cm.
ISBN 0-8129-1070-2 III – 5349**
- 3. The course of Mexican history / Michael C. Mezer, William L. Sherman. – 4th ed. – Oxford : Oxford University Press, 1991. – IX, 718 str. : ilustr. ; 25 cm.
ISBN 0-19-506600-6 II - 75983**
- 4. Current history. Mexico / editor William W. Finan. – Vol. 92, no. 571 (1993). – 96 str.
ISSN 0011-3530 Ч5 – 730**
- 5. Hechicerías e idolatrías del México antiguo / Consejo National para la Cultura y las Artes. – México : CNCA, 2007. – 266 str. ; 22 cm.
ISBN 970-35-1442-1 I – 58497**
- 6. Histoire du Mexique / Francois Weymuller. – Paris : PUF, 1953. – 126 str. ; 11 cm.
I - 20040**

7. **A history of Mexico / Nicolas Cheetham. – London : Rupert Hart-Davis, 1970. – 302, 4 str. s tablama ; 24 cm. ISBN 0-246-64006-5 II – 16866**
8. **Images at war : Mexico from Columbus to Blade Runner : (1492-2019) / Serge Gruzinski. – London : Duke University Press, 2001. ISBN 0-8223-2653-1 II - 90086**
9. **Meksiko / Vjekoslav Košta , Ljubomir Anđelković. – Beograd : Institut za međunarodnu politiku i privredu, 1966. – 146 str. ; 17 cm. I - 4914**
10. **Mexico / Susan Hale. – London : T. Fisher Unwin, 1900. – 428 str. : ilustr. ; 18 cm. II5 – 183**
11. **México 50 años de revolución. Knj. II . La vida social / Fondo de cultura económico. – México : FCE, 1961. – 570 str. : ilustr. ; 24 cm. II15 – 151**
12. **México 50 años de revolución. Knj. IV . La cultura / Fondo de cultura económico. – México : FCE, 1961. – 635 str. : ilustr. ; 24 cm. II15 – 151**
13. **Mexico : the making of a Nation / Hubert Herring. – New York : FPA, 1944. – 96. str. ; 12 cm. II5 - 688**
14. **México en el siglo XIX : antología de fuentes e interpretaciones históricas / Alvaro Matute. – México : Universidad Nacional Autónoma, 1981. – 565 str. ; 24 cm. II – 69429**
15. **Mexican history : a primary source reader / edited by Nora E. Jaffary, Edward W. Osowski, Susie S. Porter. – XIII, 456 str. : ilustr. ; 24 cm. ISBN 978-0-8133-4334-1 II – 90770**
16. **Najlepši mitovi i legende Meksika / priredio Milan Balinda. – Beograd : Balinda i drugovi, 2010. – 105 str. : ilustr. ; 21 cm ISBN 978-86-88265-00-3 I – 46244**

Цивилизације Маја и Астека

17. **The ancient kingdoms of Mexico / Nigel Davies.** – New York : Penguin Books, 1983. – 272 str. : ilustr. ; 19 cm.
I – 40333
18. **The ancient Maya / Sylvanus Griswold Morley.** – Stanford, Cal. : Stanford University Press, 1947. – XXXII, 520 str. : ilustr. ; 24 cm.
II – 1201
19. **Arqueología de Teotihuacan / Laurette Séjourné.** - México : FCE, 1966. – 262 str. : ilustr. ; 32 cm.
III – 2487
20. **Aztecs : an interpretation / Inga Clendinnen.** – New York : Cambridge University Press, 1995. – XIII, 398 str. : ilustr. ; 20 cm.
ISBN 0-521-48585-1
II - 59972
21. **The Aztec Kings : The construction of rulership in Mexica history / Susan D. Gillespie.** – Tucson : University of Arizona Press, 1989. – XII, 272 str. : ilustr. ; 24 cm.
ISBN 0-8165-1095-4
II – 53027
22. **Aztecs of Mexico : Orgin, Rise and Fall of the Aztec Nation / George C. Vaillant.** – New York : DDC, 1941. – XXII, 340 str. : ilustr. ; 24 cm.
Г- 137
23. **The blood of kings : dynasty and ritual in Maya art / Linda Schele, Mary Ellen Miller ; photographs by Justin Kerr.** – London : Sotheby's Publications, 1986. – XII, 335 str. ; 30 cm.
ISBN 0-85667-337-4
II - 44529

24. La civilizacion Maya / Sylvanus G. Morley, George W. Brainerd. – México : FCE, 1947. – 527 str. : ilustr. ; 24 cm.

II – 20377

25. Codex Wauchope : a tribute roll / edited by Marco Giardino, Barbara Edmonson, Winifred Creamer. – Tulane : Human mosaic, 1978. – 184 str. : ilustr. ; 24 cm.

II - 56125

26. Daily life of the Aztecs on the eve of the Spanish conquest / Jacques Soustelle ; translated from the French by Patrick O'Brian. – Stanford, Cal. : Stanford University Press, 1962. – XXIV, 321 str. ; 22 cm.

ISBN 0-8047-0721

I – 37157

27. Drevni Meksikanci : u hronikama i pesmama / Migel Leon Portilja ; preveo sa španskog Branislav Prelević. – Sarajevo : Svjetlost, 1979. – 210 str. ; 19 cm.

I - 21517

28. The house of the governor : a Maya Palace at Uxmal, Yucatan, Mexico / Jeff Karl Kowalski. – Norman : University of Oklahoma Press, 1987. – XX, 298 str. : ilustr. ; 32 cm.

ISBN 0-8061-2035-5

III – 5181

29. Late Lowland Maya Civilization : classic to postclassic / edited by Jeremy A. Sabloff and E. Wyllys Andrews V . – Albuquerque : University of New Mexico Press, 1985. – XIV, 526 str. : ilustr. ; 24 cm.

ISBN 0-8263-0836-8

II - 52287

30. The Maya : Ancient Peoples and Places / Michael D. Coe. – New York : Frederick A. Praeger, 1966. – 252 str. : ilustr. ; 20 cm.

I – 24878

31. Maya : the Riddle and Rediscovery of a Lost Civilization / Charles Gallenkamp. – New York : Penguin Books, 1987. – X, 235 str. : ilustr. ; 19 cm.

ISBN 0-14-00-8831-3

I – 35510

32. Maya Iconography / editors Elizabeth P. Benson and Gillett G. Griffin. – New Jersey : Princeton University Press, 1988. – XVI, 379 str. : ilustr. ; 29 cm.

ISBN 0-691-03590-3

II – 53241

33. Mexico before Cortez : an account of the daily life, religion and ritual of the Aztecs and kindred peoples / J. Eric Thompson. – New York : Charles Scribner's Sons, 1933. – X, 298 str. : ilustr. ; 20 cm.

И5 – 631

34. Monster und Menschen in der Maya-Kunst : eine Ikonographie der alten Religionen Mexikos und Guatemalas / Nikolas M. Hellmuth. – Graz : Akademische Druck, 1987. – XI, 402 str. : ilustr. ; 30 cm.

ISBN 3-201-01348-X

III - 4670

35. Prehistoric Mesoamerica / Richard E. W. Adams. – Boston : Little, Brown and Company Inc. , 1977. – XVII, 521 str. : ilustr. ; 24 cm.

ISBN 0-8061-3702-9

II – 90088

36. The roads in between : causeways and polyagentive networks at Ichmul and Yo'okop, Cochuah Region, Mexico / Johan Normak. – Göteborg : University Press, 2006. – 341 str. : ilustr. ; 33 cm.

ISBN 91-85245-30-5

III - 7895

37. Del saber y la técnica en el México antiguo / Eli de Gortari. – México : Universidad Nacional Autónoma de México, 1987. – 60 str. ; 24 cm.

ISBN 968-36-0347-5

II – 52004

38. Word and image in Maya culture : explorations in language, writing and representation / edited by Wiliam F. Hanks and Don S. Rice. – Salt Lake City : University of Utah Press, 1989. – 385 str- : ilustr. ; 30 cm.

ISBN 0-87480-314-4

III - 5287

Освајање Мексика

39. La colonisation de l'imaginaire : sociétés indigènes et occidentalisation dans le Mexique espagnol XVIe-XVIIIe siècle / Serge Gruzinski. - [Paris] : Gallimard, 1988. - 374 str., [21] str. S tablama ; 23 cm. - (Bibliothèque des histoires)

ISBN 2-07-071090-4

II - 56287

40. Doomed road of empire : the Spanish trail of conquest / by Hodding Carter with Betty W. Carter ; illustrations by Don Almquist. - New York [etc.] : McGraw-Hill Book Co., 1963. - 408 str. : ilustr. ; 24 cm. - (The American trail series)

II – 1953

41. Ernán Cortes, tvorac Meksika / Huan Miraljes ; prevod Branislav Đorđević.
- Beograd : Čigoja štampa, 2009. – 709 str. ; 21 cm. - (Biblioteka Hispanica)
ISBN 978-86-7558-690-6 I – 60668
42. Hernan Cortes : letters from Mexico / translated and edited by Anthony Pagden ; with an introduction by J.H. Elliott. - New Haven [etc.] : Yale University Press, 1986. - LX, 563 str. : ilustr. ; 24 cm
ISBN 0-300-03799-6 II – 52281
43. L'invention de l'Amérique : mythes et réalités de la Conquête / Thomas Gomez. – Paris : Flammarion, 1996. – 331 str ; 18 cm.
ISBN 2-08-081360-9 I - 42876
44. Kratak izveštaj o uništavanju Indija koji je sastavio biskup brat Bartolome de las Kasas ili Kasaus iz reda dominikanskog godine 1552 / Bartolome de las Kasas ; prevod sa španskog Nenad Perišić. - Beograd : "Filip Višnjić", 2002. - 146 str. : ilustr. ; 21 cm. - (Libertas)
ISBN 86-7363-327-3 I – 47812
45. Oteti kontinenti : Severna i Južna Amerika viđene očima Asteka, Maja, Inka, Čerokija i Irokeza / Ronald Rajt ; preveli s engleskog Srđan Vujica, Staša Babić, Ivana Trbojević. - Beograd : Centar za geopoetiku, 1995. - XIII, [6] str. sa geogr. kartama, [16] str. sa fotogr., 407 str. ; 24 cm. - (Edicija Krug)
ISBN 86-82347-20-2 II – 58755
46. Osvojenje Meksika / William H. Prescott ; s engleskoga prevela Ljubica Topić. - Zagreb : Zora, 1955. - 711 str. ; 21 cm. - (Ljudski dokumenti)
II1 – 597
47. The singing of the New World : indigenous voice in the era of European contact / Gary Tomlinson. - Cambridge : Cambridge University Press, 2007. - IX, 220 str. ; 25 cm. - (New perspectives in music, history and criticism)
ISBN 978-0-521-87391-8 II - 88697
48. Шпански освајачи / Фредерик А. Киркпатрик ; [превод Л. Обрадовић ; редакција превода Михаило Штулић]. - Београд : Утопија, 2005. - 294 стр. : илустр. ; 21 cm
ISBN 86-85129-17-6 I – 52388

Независност и револуција

49. **Álvaro Obregón : aspectos de su vida / J. Rubén Romero. – México : Comisión Nacional Editorial, 1976. – 55 str. : ilustr. ; 20 cm**
I - 18760
50. **Americanos : Latin America's struggle for independence / John Charles Chasteen. - Oxford : Oxford University Press, 2008. - XX, 218 str. : ilustr. ; 24 cm**
II – 85541
51. **Artifacts of revolutions : architecture, society and politics in Mexico City : 1920-1940 / Patrice Elizabeth Olsen. - Lanham [etc.] : Rowman & Littlefield, 2008. - XVIII, 281 str. ; 23 cm. - (Latin American Silhouettes)**
ISBN 978-0-7425-5420-7
II 90594
52. **Bitter harvest : the social transformation of Morelos, Mexico, and the origins of the Zapatista revolution, 1840-1910 / Paul Hart. - Albuquerque : University of New Mexico Press, 2005. - XI, 291 str. : ilustr. ; 24 cm**
ISBN 0-8363-3663-9
II - 87294
53. **The Eagle and the virgin : national and cultural revolution in Mexico : 1920-1940 / edited by Mary Kay Vaughan and Stephen E. Lewis. – Durham [etc.] : Duke University Press, 2006. - VIII, 363 str, [20] str. s tablama : ilustr. ; 24 cm**
ISBN 0-8223-3657-X
II - 90565
54. **Epistolario y textos / Ricardo Flores Magón ; prólogo, ordenación y notas de Manuel González Ramírez. – México : Fondo de cultura económica, 1973. – 260 str ; 21 cm**
I - 16771

- 55. Francisco I. Madero / José López Portillo y Rojas. - México : Comisión Nacional Editorial, 1976. – 62 str. : ilustr. ; 20 cm**
II - 22604
- 56. Francisco Villa : Ley agraria. – México : Comisión Nacional Editorial, 1976. – 32 str. : ilustr. ; 20 cm**
I - 18751
- 57. Huelga de Cananea 1906. – México : Comisión Nacional Editorial, 1976. – 35 str. : ilustr. ; 20 cm**
I – 18759
- 58. Ideología de Venustiano Carranza. – México : Comisión Nacional Editorial, 1976. – 46 str. : ilustr. ; 20 cm**
I – 18749
- 59. Istorija revolucija XX veka. [Tom 3], [Amerika, Afrika] / [preveo Aleksandar Antonić]. - Beograd : Komunist, 1970 (Ljubljana : Delo, 1971). - 374 str. : ilustr. ; 29 cm**
III 1779/3
- 60. Lázaro Cárdenas. – México : Comisión Nacional Editorial, 1976. – 110 str. : ilustr. ; 20 cm**
I – 18755
- 61. Meksička revolucija : izvorište specifično-političkog modela Meksika / Branko Vukušić // Međunarodni problemi. – God. 38, br. 2/3 (1986), str. 198-221.**
Ч1 - 121
- 62. The Mexican wars for independence / Timothy J. Henderson. - New York : Hill and Wang, 2009. - XXIII, 246 str., [8] str. s tablama ; 22 cm**
II – 90160
- 63. Mi sueño / Salvador Alvarado. – México : Comisión Nacional Editorial, 1976. – 60 str. : ilustr. ; 20 cm**
I - 18747
- 64. La Patria es Morelos. – México : Comisión Nacional Editorial, 1976. – [20] str. : ilustr. ; 20 cm**
I - 18758

65. Plutarco Elías Calles : rasgos biográficos / Juan de Dios Bojórquez. – México : Comisión Nacional Editorial, 1976. – 57 str. : ilustr. ; 20 cm

I - 18744

**66. Pobunjeni Meksiko / Džon Rid ; preveo Jovan Mesarović. - Beograd : Verzal press, 1998. - 280 str. ; 20 cm. - (Biblioteka za džep) (Energija knjige)
ISBN 86-7388-039-4**

I - 44193

**67. The posthumous career of Emiliano Zapata : myth, memory and Mexico's twentieth century / Samuel Brunk. - 1st ed. - Austin : University of Texas Press, 2008. - X, 353 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Joe R. and Teresa Lozano Long series in Latin American and Latino art and culture)
ISBN 978-0-292-71780-0**

II - 90068

68. Revolucije u Latinskoj Americi u dvadesetom veku / Trivo Inđić // Latinska Amerika u dvadesetom veku. - 1999, str. 62-96.

II - 65247

69. El Seguro obrero : Álvaro Obregón. – México : Comisión Nacional Editorial, 1976. – 35 str. : ilustr. ; 20 cm

I - 18752

70. To the world of the future : Mexican visitors to the USSR 1920-1940 / William Richardson. - Pittsburgh : Center for Russian and East European Studies, 1993. - 54 str. ; 21 cm. - (The Carl Beck Papers in Russian East European studies ; no. 1002)

I - 39948

71. Vicente Guerrero / José María Lafragua. – México : Comisión Nacional Editorial, 1976. – 42 str. : ilustr. ; 20 cm

I - 18750

**72. Visions of the Emerald city : modernity, tradition, and the formation of Porfirian Oaxaca, Mexico / Mark Overmyer-Velázquez. - Durham [etc.] : Duke University Press, 2006. - XV, 231 str. : ilustr. ; 24 cm
ISBN 0-8223-3777-0**

II 86139

Мексичка књижевност

73. El ala del tigre / por Rubén Bonifaz Nuño. – México : FCE, 1986. – 94 str. ; 19cm.

I – 43163

74. El arco y la lira / por Octavio Paz. – México : FCE, 1972. – 305 str ; 21 cm.

I – 16783

75. Anthologie de la poésie mexicaine / choix, commentaires et introduction Octavio Paz ; traduction de Guy Lévis Mano. – Paris : Nagel, 1952. – 173 str. ; 24 cm.

J – 1360

76. Antologija savremene meksičke priče / priredila Biljana Bukvić. – 2. izd. – Beograd : Clio, 1998. – 157str. ; 20 cm. – (Gral)

I – 43920

77. Cantar de ciegos / Carlos Fuentes. – México : Joaquin Mortiz, 1980. – 209 str. ; 11 cm.

I - 61832

78. The Crystal Frontier : a novel in nine stories / Carlos Fuentes ; translated from the Spanish by Alfredo Mac Adam . – New York : Farrar, Straus and Giroux, 1997. – 266 str. ; 20 cm.

ISBN 0-374-13277-1

II – 90769

79. Dijana ili Usamljena boginja lova / Karlos Fuentes ; prevela sa španskog Bojana Kovačević-Petrović. – Vršac : Književna opština Vršac, 2006. – 253 str. ; 22 cm. – (Biblioteka Atlas vetrova)

ISBN 86-7497-115-6

I – 54677

80. Dragi moji sveci / Maria Amparo Eskandon ; sa španskog preveli Ivan Grac i Jenny Perdomo. – Beograd : Zepter Book World, 2004. – 192 str. ; 20 cm. – (Biblioteka Duga)

ISBN 86-7494-074-9

I – 50469

81. Drukčije mišljenje : poezija i kraj veka / Oktavio Paz ; prevod sa španskog Dragana Nikolić. – Novi Sad : Svetovi, 1991. – 131 str. ; 17 cm

ISBN 86-7047-101-9

I - 37930

82. Heaven born Merida and its destiny : the Book of Chilam Balam of Chumayel / translated and annotated by Munro S. Edmonson. – Austin . University of Texas Press, 1986. – VIII, 309 str. ; 24 cm.
ISBN 0-292-73027-6 II - 49409
83. Himna među ruševinama : izabrane pesme / Oktavio Paz ; izbor, prevod, predgovor, hronologija, komentari i bibliografija Branislav Prelević. – 2. izd. – Beograd : BIGZ, 1990. – 221 str. : ilustr. ; 21 cm. (Biblioteka Vrhovi)
ISBN 86-13-00501-2 I - 37960
84. Kao voda za čokoladu / Laura Eskivel . – 3. izd. – Beograd : Plavi jahač, 2006. – 232 str. ; 19 cm.
ISBN 86-481-0037-2 I – 54949
85. Labirint samoće / Octavio Paz ; sa španskog prevela Alica Knezović. – Sarajevo : Radio-Sarajevo, Treći program, 1988. – 92 str. ; 24 cm.
ISBN 86-7365-014-3 II – 53253
86. Latinoamerička lirika / izbor, prepev i predgovor Vladete R. Košutića. – Beograd : Prosveta, 1978. – 338 str. ; 20 cm. – (Svetski klasici; knj. 36)
I – 61833
87. El Libro de los Libros de Chilam Balam / traducción de sus textos paralelos por Alfredo Barrera Vásques y Silvia Rendón. - México : FCE, 1965. – 212 str. ; 11 cm.
I – 34679
88. Lo fugitivo permanece / Carlos Monsiváis . – México : Cal y arena, 1990. – 309 str. ; 24 cm.
ISBN 968-493-195-6 II - 52699
89. Los de abajo : novela de la revolución mexicana / Mariano Azuela ; edición de Marta Portal . - México : FCE, 1991. – 142 str. ; 17 cm.
ISBN 84-376-0226-2 I - 54396
90. Luk i lira / Oktavio Paz. – Beograd : R. Tatić: I. Spasić: Ginko, 1990. – 278 str. ; 21 cm.
ISBN 86-81329-05-7 I – 38001
91. Malinče / Laura Eskivel ; prevela sa španskog Sandra Nešović. – Beograd : Dereta, 2007. – 180 str. : ilustr. ; 21 cm – (Bilioteka In)
ISBN 978-86-7346-626-2 I – 57376

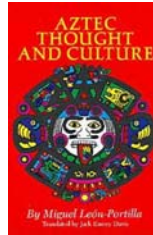
92. Pedro Páramo / Juan Rulfo. - México : FCE, 1980. - 128 str. : ilustr. ; 17 cm
ISBN 968-16-0502-0 I - 53908
93. Pedro Paramo ; Dolina u plamenu / Huan Rulfo ; preveli sa španskog Radoje Tatić i Gordana Ćirjanić. - Beograd : B. Kukić : Fond Radoje Tatić ; Čačak : Gradac, 2006. - 227 str. ; 21 cm. - (Sabrana dela / Huan Rulfo)
ISBN 86-83507-41-6 II - 10534
94. Poesías Líricas / Juana Ines de la Cruz ; edición y prólogo de Joaquin Ramirez Cabañas. - México : Porrúa, 1950. - 270 str. ; 19 cm
I - 34683
95. Popol Vuh : las antiguas historias del Quiché / traducidas del texto original con introducción y notas por Adrián Recinos. - México : FCE, 1971. - 185 str. ; 11 cm
I - 36057
96. Popol Vuh : knjiga veća poglavara naroda Kiće / sa španskog preveo Ljubomir B. Ristanović. - Beograd : Pešić i sinovi, 2008. - 205 str. : ilustr. ; 20 cm. - (Biblioteka Drevna Amerika; knj. 1.)
ISBN 978-86-7540-087-5 I - 57321
97. Popol Vuh / Sveta knjiga Maja . - Beograd : Rad, 1998. - 120 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Pečat)
ISBN 86-09-00609-3 I - 44166
98. Ruža sa dva mirisa = Rose de dos aromas / Emilio Carballido. - Beograd : Interpress : Ambasada Meksika, [s.a.] - 85 str. ; 21 cm.
I - 49709
99. La Sombra del caudillo / Martín Luis Guzmán ; prólogo de Antonio Castro Leal. - 4 ed. - México : Porrúa, 1980. - XIX, 249 str. ; 19 cm.
ISBN 968-432-074-4 I - 54466
100. Srećne porodice / Karlos Fuentes. - Beograd : Arhipelag, 2008. - 315 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Zlatno runo)
ISBN 978-86-86933-25-6 I - 59542

101. Terra Nostra : hispanoamerički roman / Karlos Fuentes ; prevela sa španskog Marica Josimčević. – Beograd : Prosveta, 1985. – 2 knj. (618; 436 str.) ; 20 cm.

I – 30237/1-2

102. Una familia lejana / Carlos Fuentes. – México : Era, 1989. – 214 str. ; 11 cm.

I – 37361

Књижевност – студије

103. Borba s temom – o novoj hispanoameričkoj prozi / Branko Anđić // Delo. – God. 24, br. 1 (1978), str. 44-53.

Ч1 – 523

104. Caleidoscopio crítico de literatura mexicana contemporánea / Adriana Hernández Sandoval. – San Angel : Instituto Tecnológico y de Estudios Superiores de Monterrey, 2006. – 425 str. ; 20 cm.

ISBN 970-701-845-3

I – 61280

105. Carlos Fuentes : premio Miguel de Cervantes 1987 / edición Luis Revenga. – Madrid : Ministerio de cultura, 1988. – 88 str. : ilustr. ; 27 cm.

ISBN 84-7483-475-9

II – 83064

106. Einleitung in das Popol Wuh / Wolfgang Schultz. – Leipzig : J.C. Hinrichse Buchhandlung, 1913. – 116 str. ; 24 cm.

K4 – 241

107. Fuentes, Terra Nostra, and the Reconfiguration of Latin American Culture / Michael Abeyta. - Missouri : University of Missouri, 2006. – XI, 184 str. ; 24 cm.

ISBN 978-0-8262-1641-0

II - 89341

108. Historia de la literatura hispanoamericana / Giuseppe Bellini. – Madrid : Castalia, 1986. – IX, 814 str. ; 20 cm.

ISBN 84-7039-448-7

I – 35970

109. Istorija hispanoameričke književnosti / Huan Oktavio Prens, Herardo Mario Golobof ; sa španskog prevela Marica Josimčević. – Beograd : Prosveta, 1982. – 302 str. ; 20 cm. – (Biblioteka Ceo svet)

I – 25908

110. Књига светлости, заорава и љубави / Силвиа Монрос-Стојаковић // Mons Aureus. – Год. 1, бр. 1 (2003), стр. 43-47.

Ч – 1134

111. Мексикански роман : формирање, својобразје, савремени етап / В. Кутейщикова. – Москва : Наука, 1971. – 332 стр. ; 20 cm.

II – 13497

112. Meksičke književne teme / priredio Moma Dimić. – Beograd : Udruženje književnika Srbije, 2000. – 124 str. : ilustr. : 21 cm.

I – 45956

113. Noche intelectual : la oscuridad idiomática en el Primero sueño / Rosa Perelmuter Pérez. – México : Universidad National Autónoma de México, 1982. – 186 str. ; 24 cm.

ISBN 968-58-0330-7

II – 62011

114. La novela mexicana / Federico Gamboa. – México : Universidad de Colima, 1988. – 47 str. ; 19 cm.

ISBN 968-36-0514-1

I – 37358

115. Novelas y novelistas mexicanos / Carlos González Peña . - México : Universidad de Colima, 1987. – 121 str. ; 19 cm. – (La crítica literaria en México; 7)

ISBN 968-36-0172-3

I – 37360

116. Los novelistas como críticos / compilación de Norma Klahn y Wilfrido H. Corral. – México : FCE, 1991. – 718 str. ; 24 cm.

ISBN 968-16-3635-X

II – 62013

117. Das Popol Wuh : die mythische Geschichte des Kiče-Volkes von Guatemala / Noah Elieser Pohorilles. – Leipzig : J.C. Hinrichse Buchhandlung, 1913. – 123 str. ; 24 cm.

K4 – 241

118. Preufs, Phallische Fruchtbarkeits – Dämonen als Träger des altmexikanischen Dramas . //Archiv für Anthropologie. – Bd. I, Heft 3 (1903), str. 129-188.

II – 68262

119. Schrift und Buch im alten Mexico / Ferdinand Anders, Maarten Jansen. – Graz : Akademische Druck-u. Verlagsanstalt, 1988. – 231 str. : illustr. ; 30 cm. ISBN 3-201-01426-5

III - 6275

120. Le sourire d'Érasme : Épopée, utopie et mythe dans le roman hispano-américain / traduit de l'espagnol par Éve-Marie et Claude Fell. – Paris : Gallimard, 1992. – 345 str. ; 20 cm. ISBN 2-07-072823-4

I – 41998

121. Токови развоја мексичке књижевности / Далибор Солдатић // Свеске. – Год. 10, бр. 54/55 (2000), стр. 92-97.

Ч- 1013

122. Trinaest astečkih pesnika / Migel Leon Portilja ; prevod sa španskog i pogovor Jelena Galović. – Beograd : Paidea, 1998. – 204 str. ; 20 cm. ISBN 86-82499-55-X

I – 25981

Књижевна дела инспирисана Мексиком

123. Бело божанство : роман о освајању Мексика / Лу Валас. – Београд : Ново поколење, 1954. – 530 стр. ; 17 cm. – (Занимљива библиотека; 65)

К 2124 / 65

124. Beyond the Mexique Bay : a travellers journal / Aldous Huxley. – Harmondworth : Penguin Books, 1955. – 219 str. ; 11 cm.

I – 33132

125. The Children of Sánchez : autobiography of Mexican Family / Oscar Lewis. – New York : Vintage Books, 1963. – XXXI, 499 str. ; 20 cm.

I – 14023

126. Great River : The Rio Grande in North American history / Paul Horgan. – Austin : Texas Mounthly Press, 1984. – XVIII, 1020 str. ; 24 cm. ISBN 0-87719-002-X

II – 72896

127. In the Sierra Madre / Jeff Biggers. – Chicago : University of Illinois Press, 2006. – XIV, 184 str. ; 24 cm.
ISBN 978-0-252-03101-4

II – 90133

128. Ispod vulkana / Malkom Lauri ; preveo sa engleskog Branko Vučićević. – Beograd : AED studio, 2005. – 331 str. ; 23 cm.
ISBN 86-83907-28-7

II – 76816

129. Mexican Days : journeys into the Heart of Mexico / Tony Cohan. – New York : Broadway Books, 2006. – 275 str. ; 24 cm.
ISBN 978-0-7679-2090-2

II – 90622

130. Moć i slava / Graham Grin. – Novi Sad : Bratstvo – jedinstvo, 1968. – 261 str. ; 20 cm.

I – 7897

131. Mornings in Mexico / D. H. Lawrence. – London : Penguin Books, 1988. – 90 str. ; 19 cm.

I – 36281

132. Приче из Мексика / Б. Травен. – Београд : Ново поколење, 1954. – 272 стр. ; 11 cm. – (Мала књига; 27)

K – 2969

133. Troza : roman meksikanskih monterija / B. Traven. – Beograd : Nolit, 1938. – 289 str. ; 19 cm.

K1 – 572

Уметност Мексика

134. Амате – магијска уметност Мексика / Сребрница Кнежевић // Зборник Филозофског факултета. – Серија А : Историјске науке, књ. 17 (1991), стр. 273-298.

Ч – 279а

135. Arquitectura nacionalista : el proyecto de la Revolución Mexicana en la Noroeste : (1915-1962) / Eloy Méndez Sáinz. – México : Plaza y Valdés, 2004. – 148 str. : ilustr. ; 22 cm.
ISBN 970-722-365-0

I – 61831

136. **Da živi Meksiko / Vladislava Vojnović // ART 032. – Br. 8 (2003), str. 64-65.**
Ч1 – 1098
137. **Diego Rivera / Hans F. Secker. – Dresden : Verlag der Kunst, 1957. – 315 str. : ilustr. ; 31 cm.**
III – 521
138. **Диего Ривера / Л. Осповат. – Москва : ЦК ВЛКСМ, 1969. – 351, 16 стр. С таблама ; 19 cm.**
I - 11201
139. **Dnevnik : intimni autoportret / Frida Kalo ; prevod sa španskog Biljana Bukvić. – Beograd : Clio, 2002. – 234 str. ; 21 cm. ISBN 86-7102-050-9**
I - 47769
140. **Die Frauen der Azteken-Maya-Inka-Kultur / Ferdinand Anton. – Stuttgart : W. Kohlhammer Verlag, 1973. – 87, 112 str. s tablama : ilustr. ; 27 cm. ISBN 3-17-001515-X**
III – 2401
141. **Frida Kahlo : the brush of anguish / Marta Zamora. – San Francisco : Chronicle Books, 1990. – 143 str. : ilustr. ; 30 cm. ISBN 0-87701-746-8**
III - 8996
142. **Frida Kalo : 1907-1954 : patnja i strast / Andrea Ketenman. – Beograd : IPS, 2007. – 96 str. : ilustr. ; 23 cm. ISBN 978-86-7274-1544**
II – 86469
143. **The language of objects in the art of the Americas / Edward J. Sullivan. – London : Yale University Press, 2007. – XXI, 314 str. : ilustr. ; 26 cm. ISBN 978-0-300-11106-4**
III - 8449
144. **Lords of the underworld : masterpieces of classic Maya ceramics / Michael D. Coe ; photographs by Justin Kerr. – Princeton : University Press, 1978. – 142 str. : ilustr. ; 27 cm.**
III - 4704
145. **Maya art and architecture / Mary Ellen Miller. – London : Thames and Hudson, 1999. – 240 str. : ilustr. ; 29 cm. ISBN 0-500-20327-X**
I – 48920

146. Meksički murali – doprinos svetskoj baštini umetnosti / Leposava Milošević-Sibinović // Latinska Amerika u dvadesetom veku. – 1999, str. 390-401.

II - 65247

147. Mexican graphic art / Armin Haab. – Teufen : Arthur Niggli, 1957. – 126 str. : ilustr. ; 24 cm.

II – 40765

**148. Mexican jewelry and metal art / Leslie Piña. – Atglen : Schiffer Publishing, 2009. – 287 str. : ilustr. ; 24 cm.
ISBN 978-0-7643-3140-4**

II - 89713

149. The Mexican National Museum of Anthropology / Ignatio Bernal, Román Piña-Chán, Fernando Cámara-Barbachano . – México : Lara, 1970. – 216 str. : ilustr. ; 21 cm.

I – 40266

150. Na tragu potomaka jaguara / Aleksandar Bošković // Vidici. – Br. 261/262 (1989), str. 65-73.

VII – 372

**151. New tendencies in Mexican art : the 1990s / Rubén Gallo. – New York : Palgrave Macmillan, 2004. – VII, 183 str. : ilustr. ; 20 cm.
ISBN 1-4039-6101-8**

II - 90621

152. Olmeci i jaguari / Ulrih Keler ; sa nemačkog preveo Dubravko Kolendić // Vidici. – Br. 261/262 (1989), str. 24-58.

VII – 372

153. Olmečka skulptura kao izraz religije / Beatris de la Fuente ; prevela sa španskog Lidija Regoje // Vidici. – Br. 261/262 (1989), str. 9-13.

VII – 372

154. Olmečki oltari i mitovi / Dejvid C. Grouv ; preveo sa engleskog Aleksandar Bošković // Vidici. – Br. 261/262 (1989), str. 15-23.

VII – 372

**155. Patrimonio Recuperado : Adopte una Obra de Arte / Efraín Castro Morales. - México : Conaculta, 2000. – 254 str. : ilustr. ; 32 cm.
ISBN 970-18-5479-9**

III - 6836

156. Precolumbian terracottas / Franco Monti. – London : Paul Hamlyn, 1966. – 158 str. : ilustr. ; 19 cm.

I – 40331

157. Savremeno meksičko slikarstvo / Bernard S. Majers. – Beograd : Jugoslavija, 1969. – 267 str. : ilustr. ; 19 cm.

II – 9258

158. Sebastián / Francisco Martín Moreno. – México : Aguilar, 2004. – 311 str. : ilustr. ; 24 cm.

ISBN 968-19-1470-8

II – 90609

159. Siqueiros / Antonio Rodriguez. – México : FCE, 1974. – 64 str. : ilustr. , 27 cm.

III - 2494

160. Theatre in Latin America : religion, politics and culture from Cortés to the 1980s / Adam Versényi. – New York : Cambridge University Press, 1993. – XIV, 227 str. ; 24 cm.

ISBN 0-521-41938-7

II - 75876

Политика и економија

161. Bureaucracy and development : a Mexican case study / Martin Harry Greenberg. – Lexington : Heath Lexington Books, 1970. – 158 str. ; 24 cm.

II – 82142

162. Limits to friendship : The United States and Mexico / Robert A. Pastor and Jorge G. Castañeda. – New York : Alfred A. Knopf, 1988. – 414 str. ; 24 cm.

ISBN 0-394-55840-5

II – 80445

163. México 68 : juventud y revolución / José Revueltas. – México : Era, 1978. – 347 str. ; 19 cm.

I – 37359

164. The myth of market failure : employment and the labor market in Mexico failure : employment and the labor market in Mexico / Peter Gregory. – London : The Johns Hopkins University Press, 1986. – VIII, 299 str. ; 24 cm.

ISBN 0-8018-3343-4

II – 82837

165. **Организација власти у политичком систему Мексика / Живојин Ђурић // Српска политичка мисао. – Год. 13, бр. ¾ (2006), стр. 219-232 .**
Ч 699
166. **Political change and environmental policymaking in Mexico / Jordi Díez. – New York : Routledge, 2006. – XIX, 282 str. ; 24 cm.**
ISBN 0-415-97845-9
II – 88685
167. **The political economy of poverty, equity and growth / Angus Maddison. – New York : Oxford University Press, 1992. – 248 str. ; 24 cm.**
ISBN 0-19-520874-9
II - 86562
168. **Politics after neoliberalism : reregulation in Mexico / Richard Snyder. – New York : Cambridge University Press, 2006. – 245 str. ; 24 cm.**
ISBN 0-521-68870-1
II – 86704
169. **The politics of agrarian transformation in Mexico / Pekka Valtonen. – editor Heikki Palva, 2000. – 295 str. ; 24 cm.**
ISBN 951-41-0888-4
II – 66495
170. **Položaj i uloga države u Meksiku : magistarski rad / Vladimir D. Momčilović. – Beograd : Fakultet političkih nauka, 1986. - 239 str. ; 30 cm.**
PM 1291
171. **Power and popular protest : Latin American social movements / edited by Susan Eckstein. – Los Angeles : University of California Press. – XII, 342 str. ; 24 cm.**
ISBN 0-520-06217-5
II – 50052
172. **Power from experience : urban popular movements in late twentieth-century Mexico / Paul Lawrence Haber. – Pennsylvania State University, 2006. – XI, 280 str. ; 24 cm.**
ISBN 0-271-02707-X
II - 87308
173. **Responding to crisis in contemporary Mexico / Claire Brewster. – Tucson : University of Arizona Press, 2005. – 265 str. ; 24 cm.**
ISBN 978-0-8165-2491-4
II – 89343
174. **Strateško upravljanje razvojem malih preduzeća u Meksiku : doktorska disertacija / Milenko Panić . Beograd : FON, 1998. – 310 str. ; 30 cm.**
PД - 16425

175. Uticaj kvalitativnih faktora na privredni razvoj : komparativna analiza Japana, Meksika i Jugoslavije : doktorska disertacija / Tomo J. Ivočić. – Beograd : Ekonomski fakultet, 1991. – 367 str. ; 30 cm.

РД - 15823

Латинска Америка

176. The Cambridge Encyclopedia of Latin America and the Caribbean / general editors Simon Collier, Harold Blakemore, Thomas E. Skidmore. – New York : Cambridge University Press, 1989. – 456 str. : ilustr. ; 27 cm.

ISBN 0-521-26263

II – 50588

177. Comparative Latin American Politics / Ronald M. Schneider. – Suite : Westview Press, 2010. – XV, 363, 5 str. s tablama : ilustr. ; 24 cm.

ISBN 978-0-8133-4462-1

II – 90771

178. From movements to parties in Latin America : the evolution of ethnic politics / Donna Lee van Cott. – New York : Cambridge University Press, 2007. – XXII, 276 str. ; 24 cm.

ISBN 978-0-70703-9

II - 85727

179. Globalization and development : a Latin American and Caribbean perspective / edited by José Antonio Ocampo, Juan Martín. – Washington : Stanford University Press, 2003. – 213 str. ; 24 cm.

ISBN 0-8213-5501-5

II – 81932

180. Historia general de América Latina. Vol. III. Consolidación del orden colonial / Alfredo Castillero Calvo, Allan Kuethe. – Paris : UNESCO, 1999. – 406 str. : ilustr. ; 24 cm.

ISBN 92-3-303152-7

II – 69419/3

181. Historia general de América Latina. Vol. II. El primer contacto y la formación de nuevas sociedades / Franklin Pease, Frank Moya Pons. – Paris : UNESCO, 1999. – 556 str. : ilustr. ; 24 cm.

ISBN 92-3-303151-9

II – 69419/2

182. Historia general de América Latina. Vol. I. Las sociedades originarias / Teresa Rojas Rabiela, John V. Murra. – Paris : UNESCO, 1999. – 660 str. : ilustr. ; 24 cm.

ISBN 92-3-303150-0

II – 69419/1

183. Historia general de América Latina. Vol. IV. Procesos americanos hacia la redefinición colonial / Enrique Tandeter, Jorge Hidalgo Lehuedé. – Paris : UNESCO, 1999. – 671 str. : ilustr. ; 24 cm.

ISBN 92-3-303839-4

II – 69419/1

184. A history of Latin America / Benjamin Keen. – 4th ed. – Boston : Houghton Mifflin Company, 1996. – XVI, 622 str. : ilustr. ; 25 cm.

ISBN 0-395-74455-5

II - 76814

185. History of Latin American civilization : sources and interpretations / edited by Lewis Hanke. – London : Methuen, 1969. – 2 knj. (553, 548 str.) ; 25 cm.

II – 16470/1-2

186. Introducción a la Civilización Latinoamericana = Silvia Izquierdo-Todorović. – Belgrado : Megatrend Universidad de Ciencias Aplicadas, 2005. – 344 str. : ilustr. ; 24 cm

ISBN 86-7747-184-7

II – 75750

187. Latin America: bankers, generals and the struggle for social justice / James F. Petras. – New Jersey : Rowman & Littlefield, 1986. – XI, 186 str. ; 24 cm.

ISBN 0-8476-7505-X

II – 76880

188. Latin-American civilization : 1492 to the present / Benjamin Keen. – New York : Houghton Mifflin Company, 1955. – 476 str. ; 28 cm.

II - 51282

189. Latinska Amerika : nerazvijenost i revolucija / izbor i predgovor Ljubomir Paligorić. – Beograd : Prosveta, 1983. – 329 str. ; 20 cm.

I – 27130

190. Latinska Amerika u dvadesetom veku / prevod Silvia Monros Stojaković ; likovni prilozi Lepasava Milošević Sibinović, Fransisko de Asis Monros. – Beograd : Jugoslovensko udruženje latinoamerikanista, 1999. – 480 str. : ilustr. ; 23 cm.

II – 65247

**191. Media and democracy in Latin America and the Caribbean / United Nations Educational. – Paris : UNESCO, 1996. – 249 str. ; 24 cm.
ISBN 92-3-103188-0 II - 60067**

**192. Političke doktrine levice u Latinskoj Americi / Ljubomir Paligorić. – Beograd : IMRP, 1972. – 464 str. ; 22 cm.
I – 12506**

**193. The socialist impulse : Latin America in the twentieth century / Charles D. Ameringer. – Gainesville : University Press of Florida, 2009. – 332 str. ; 24 cm.
ISBN 978-0-8130-3309-9 II - 90773**

**194. Strategic options for Latin America in the 1990s / edited by Colin I. Bradford. – Paris : OECD, 1992. – 287 str. ; 24 cm.
ISBN 92-64-13634-7 II - 55565**

КЊИГЕ ИЗ БИБЛИОТЕКЕ МЕКСИЧКЕ АМБАСАДЕ

**195. Casa mexicana / Tim Street-Porter. – New York : Stewart, Tabori & Chang, 1999. – 271 str. : ilustr. ; 28 cm.
ISBN 1-55670-097-0**

196. Casas señoriales del Banco Nacional de México / Clara Bargellini [et al.]. – México : Grupo financiero Banamex-Accival, 1999. – 251 str. : ilustr. ; 32 cm.

**197. Centenario 1910 México / textos Alejandro Cortina y Cortina ; fotografías Georgina Reskala. – México : Consejo Nacional para la Cultura y las Artes, 2009. – 191 str. : ilustr. ; 34 cm.
ISBN 978-607-7909-00-2**

**198. Conoce nuestra Constitución / Alonso Lujambio Irazábal. – México : Secretaría de Educación Pública, 1997. – 62 str. : ilustr. ; 20 cm.
ISBN 978-970-790-035-6**

199. The ephemeral and the eternal of Mexican folk art. Vol. I-II / editor Francisco Alcalá. – México : Fondo editorial de la plástica mexicana, 1971. – 2 knj. (355, 756 str.) : ilustr. ; 32 cm.

**200. Escritores en la diplomacia mexicana / Rosario Green [et al.]. - México : SRE, 1998. – 363 str. : ilustr. ; 32 cm.
ISBN 968-810-592-9**

201. Exvotos : artes de Mexico / editor Margarita de Orellana. – No. 53 (2000). – 32 cm.

202. Flor y canto del arte prehispánico de México / Fondo editorial de la plástica mexicana. - México : Fondo editorial de la plástica mexicana, 1964. – 404 str. : ilustr. ; 32 cm.

**203. Historia : México 2010 : Bicentenario Independencia, Centenario Revolución. - México :Secretaría de Educación Pública, 2010. – 175 str. : ilustr. ; 28 cm.
ISBN 978-607-469-402-4**

**204. La historia del pasaporte en Mexico / coordinación general Carlos González Parrodi, Mercedes de Vega. – México : SRE, 1994. – 136 str. : ilustr. ; 30 cm.
ISBN 968-810-494-9**

**205. Historia general del arte Mexicano : danzas y bailes populares / Electra L. Mompradé y Tonatiúh Gutiérrez. – México : Hermes, 1976. – 239 str. : ilustr. ; 30 cm.
ISBN 84-399-5988-5**

**206. México : biological heritage. – México : Secretaría de Medio ambiente y recursos naturales, 2004. – 148 str. : ilustr. ; 34 cm.
ISBN 968-6397-81-7**

**207. México : esplendores de treinta siglos / introducción de Octavio Paz. – Nueva York : Metropolitan Museum of Art, 1991. – 712 str. : ilustr. ; 30 cm.
ISBN 0-87099-595-2**

208. México desconocido / editor Leonor López. – México : Organización Editorial Novaro. – 1979/80, 1980/81, 1981/82, 1982/83, 1983/84, 1985/ 86

209. Paisajes del tiempo : obra fotográfica / Arturo Esquivias. – Mexicali : Instituto de cultura de Baja California, 1996. – 177 str. : ilustr. ; 30 cm.

**210. El poblamiento de México : una visión histórica. Tomo III. México en el siglo XIX / editor Ana Arenzana. – México : Consejo Nacional de Población, 1993. – 207 str. : ilustr. ; 30 cm.
ISBN 968-6084-79-7**

Автори изложбе и каталога

Наташа Васиљевић

Драгана Михаиловић

Сарадници

Мр Селман Трговац

Зорка Рајачић

Рецензенти

Вука Јеремиић

Цвета Костов

Издавач

Универзитетска библиотека “Светозар Марковић” у Београду

За издавача

др Стела Филипи Матутиновић

ВАСИЉЕВИЋ, Наташа, 1965-

Сусрет са Мексиком [Електронски извор] : изложба поводом 200 година независности Мексика и 100 година од избијања Мексичке револуције, [Универзитетска библиотека "Светозар Марковић", Београд, октобар-новембар 2010.] / [аутори изложбе и каталога] Наташа Васиљевић, Драгана Михаиловић. - Београд : Универзитетска библиотека "Светозар Марковић", 2010 (Београд : Универзитетска библиотека "Светозар Марковић"). - 1 електронски оптички диск (CD-ROM) ; 12 cm

Системски захтеви: Нису наведени. - Насл. са насловног екрана. - Део текста упоредо на срп. и шпан. језику. - Тираж 100.

ISBN 978-86-7301-046-5

1. Михаиловић, Драгана, 1969- [аутор изложбе] [аутор]

а) Мексичка револуција 1910-1917 -

Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 179124492

